КОМИТЕТ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

12.11.2024 № 532-П

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча эзләп табылган «Троицк чиркәве», 1904 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 31 нче августына караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча эзләп табылган «Троицк чиркәве», 1904 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел (объект төре - һәйкәл) төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан

«Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
12 нче ноябрендәге 532-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты

территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты территориясе
	- БДКМР белешмәләре буенча җир кишәрлекләре чикләре
16:33:030301:2	- җир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирланмасы

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикне узуның тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	1 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:33:030301: 2 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 28,15 метр ераклыктагы 2 нче ноктага кадәр;
2	3	2 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 5,19 метр ераклыктагы 3 нче ноктага кадәр;
3	4	3 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 4,72 метр ераклыктагы 4 нче ноктага кадәр;
4	5	4 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 4,33 метр ераклыктагы 5 нче ноктага кадәр;
5	6	5 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 4,38 метр ераклыктагы 6 нчы ноктага кадәр;
6	7	6 нчы ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 5,88 метр ераклыктагы 7 нче ноктага кадәр;
7	8	7 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 26,02 метр ераклыктагы 8 нче ноктага кадәр;
8	1	8 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә 11,98 метр ераклыктагы 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы нокталар таблицасы

№ п/п	Җирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ҖКС-16)	
	X	Y
1.	460503.77	1351229.41
2.	460493.10	1351255.46
3.	460489.13	1351258.81
4.	460484.42	1351259.18
5.	460480.57	1351257.19
6.	460479.33	1351252.98
7.	460481.19	1351247.40
8.	460492.98	1351224.20
1.	460503.77	1351229.41

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
12 нче ноябрендәге 532-П
номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы*

1. Урнашу урыны: объект югары Девлизер авылында, Таулы урамында урнашкан.

2. Күләм-киңлек композициясе.

Пландагы Конфигурация: аш бүлмәсенең чыгып торган өлеше булган катлаулы форма.

Түбә кәрнизе һәм түбә формаларының өске нокталары буенча үзәк композициядә төзелгән күләмнәрдән торган биеклек билгеләре: манара дүрт катлы; бер катлы аш бүлмәсе; гыйбадәтханә өлеше апсиданың күләме белән.

3. Кыңгырау манарасы дүрт катлы: беренче катның ике яктылык күчәре һәм икенче, өченче һәм дүрт катның бер яктылык күчәре; өске ике ярус – дүрт һәм сигез катлы – яктылыкның ике ягында үтәли уемнар бар. Беренче катның тышкы тимер ишекләре. Беренче ярустагы эре рустлы пилястралар һәм куышлы капитель. Беренче ярустагы аркалы тәрәзә уемнары, түгәрәк формадагы картузлы куышлар. Порталда икенче катның түгәрәк тәрәзә уемнары. Порталның кильсыман архивольтын тотып торучы икенче ярус пилястралары. Профильле ярусара кәрниз. Икенче ярусның горизонталь тартмалары. Өченче ярустагы аркалы уемнар, алар астында куышлар. Уемнарның ян-якларында калаклар. Горизонталь тартмалар. Өченче катның профильле түбә кәрнизе. Дүртенче ярустагы аркалы уемнар, алар өстендә түгәрәк формадагы картуз. Тәрәзә уемнары өстендә кильсыман тәмамланган архивольтларны тотып торучы горизонталь тартмалы калаклар. Сигезлелекнең Аулак якларында аркалы куышлар. Куышлы һәм түбәсенә кәрниз куелган Барабан; башлык, алмадагы тәре (югалган).

4. Аш бүлмәсе: аркалы тәмамланулы ике яктылык күчәре; пилястралар; түбәдәге кәрниз.

5. Храм өлеше: гөмбәз астында ике дөньялы дүртледә Сигезле тибында төзелгән. Диварлар пилястралар белән беркетелгән, гыйбадәтханәнең дүрт почмагында һәм манараның аскы ярусында пилястралар рустован. Уемнар аркалы, фигуралы куышларда. Түгәрәк куышлы Ян ишекләр өстендә аркалы кыскычлар. Төньяк һәм көньяк өлешләрендә металл тышкы ишекләр.

6. Апсида: өч яктылык күчәре; фигуралы куышларда аркалы тәрәзә уемнары; түбә кәрнизе; калаклар; коелган рәшәткәләр.

7. Храм өлешенең һәм апсиданың интерьерлары: өске ярусның һәм гөмбәзнең аркалы гөмбәзләре; ак таштан ясалган тоз; аркалы тәрәзә һәм ишек уемнары; тимердән коелган тартмалар.

8. Манараның интерьерлары: аркалы гөмбәзләр; аркалы уемнар.

9. Аш бүлмәсе интерьерлары: ишек уемнары лучкалы төгәлләнү белән.

* Сак предметы объектны алга таба комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкарганда төгәлләштерелергә һәм тулыландырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Югары Девлизери авылы адресы буенча урнашкан «Троицк чиркәве», 1904 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№ п/п	Сак предметы	Сак предметы сурәте
1	Урнашу урыны: объект югары Девлизер авылында, Таулы урамында урнашкан.	 1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны
2	Күләм-киңлек композициясе. Пландагы Конфигурация: аш бүлмәсенең чыгып торган өлеше булган катлаулы форма. Түбә кәрнизе һәм түбә формаларының өске нокталары буенча үзәк композициядә төзелгән күләмнәрдән торган биеклек билгеләре: манара дүрт катлы; бер катлы аш бүлмәсе; гыйбадәтханә өлеше апсиданың күләме белән.	 2 нче рәсем. Объектның өстән күренеше

3	Кыңгырау манарасы дүрт катлы: беренче катның ике яктылык күчәре һәм икенче, өченче һәм дүрт катның бер яктылык күчәре; өске ике ярус – дүрт һәм сигез катлы – яктылыкның ике ягында үтәли уемнар бар. Беренче катның тышкы тимер ишекләре. Беренче ярустагы эре рустлы пилястралар һәм куышлы капитель. Беренче ярустагы аркалы тәрәзә уемнары, түгәрәк формадагы картузлы куышлар. Порталда икенче катның түгәрәк тәрәзә уемнары. Порталның кильсыман архивольтын тотып торучы икенче ярус пилястралары. Профильле ярусара кәрниз. Икенче ярусның горизонталь тартмалары. Өченче ярустагы аркалы уемнар, алар астында куышлар. Уемнарның ян-якларында калаклар. Горизонталь тартмалар. Өченче катның профильле түбә кәрнизе. Дүртенче ярустагы аркалы уемнар, алар өстендә түгәрәк формадагы картуз. Тәрәзә уемнары өстендә кильсыман тәмамланган архивольтларны тотып торучы горизонталь тартмалы калаклар. Сигезлелекнең Аулак якларында аркалы куышлар. Куышлы һәм түбәсенә кәрниз куелган Барабан; башлык, алмадагы тәре (югалган).	 3 нче рәсем. Көньяктан күренеш 4 нче рәсем. Төньяк-көнбатыштан күренеш

		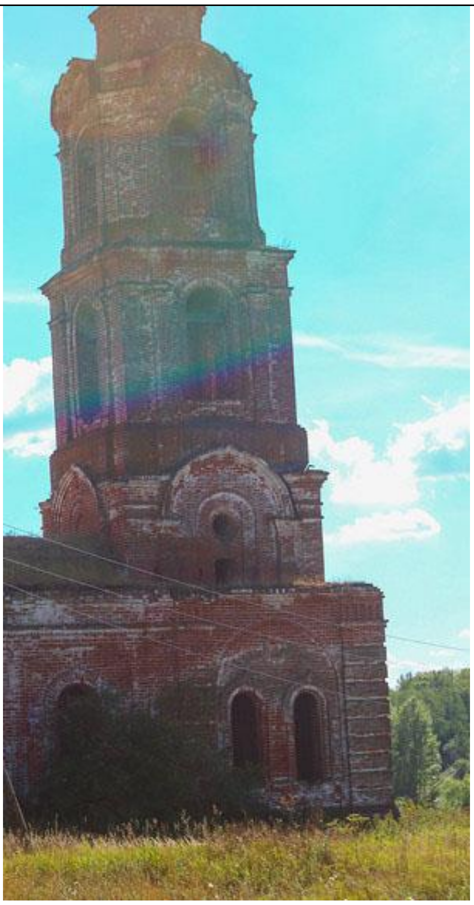 5 нче рәсем. Төньяктан күренеш 6 нчы рәсем. Көнбатыштан күренеш

		 7 нче рәсем. Көнбатыштан күренеш. Кыңгырау манарасы ишекләре
4	Аш бүлмәсе: аркалы тәмамланулы ике яктылык күчәре; пилястралар; түбәдәге кәрниз.	 8 нче рәсем. Көньяктан күренеш 9 нчы рәсем. Төньяктан күренеш

5	Храм өлеше: гөмбәз астында ике дөньялы дүртледә Сигезле тибында төзелгән. Диварлар пилястралар белән беркетелгән, гыйбадәтханәнең дүрт почмагында һәм манараның аскы ярусында пилястралар рустован. Уемнар аркалы, фигуралы куышларда. Түгәрәк куышлы Ян ишекләр өстендә аркалы кыскычлар. Төньяк һәм көньяк өлешләрендә металл тышкы ишекләр.	 10 нчы рәсем. Төньяктан күренеш 11 нче рәсем. Көньяктан күренеш

		 12 нче рәсем. Көньяктан күренеш 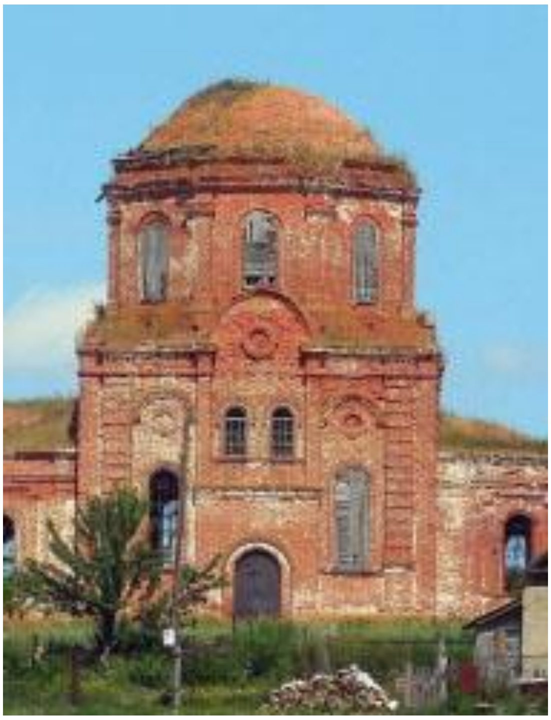 13 нче рәсем. Төньяктан күренеш 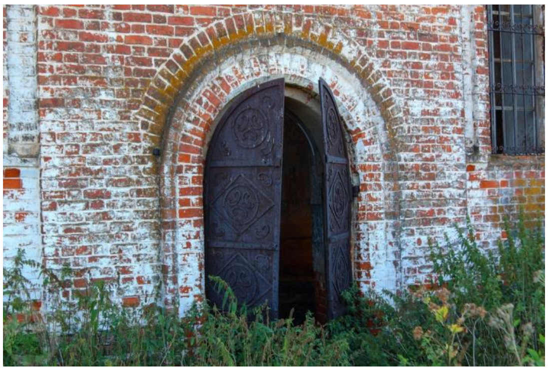 14 нче рәсем. Төньяктан капка күренеше

6	<u>Апсида:</u> өч яктылык күчәре; фигуралы куышларда аркалы тәрәзә уемнары; түбә кәрнизе; калаклар; коелган рәшәткәләр.	 15 нче рәсем. Апсида 16 нчы рәсем. Көнчыгыштан күренеш 17 нче рәсем. Көнчыгыштан апсидага күренеш

7	Храм өлешенең һәм апсиданың интерьерлары: өске ярусның һәм гөмбәзнең аркалы гөмбәзләре; ак таштан ясалган тоз; аркалы тәрәзә һәм ишек уемнары; тимердән коелган тартмалар.	 18 нче рәсем. Аркалы гөмбәзләр күренеше 19 нчы рәсем. Солея 20 нче рәсем. Тимер тарттырмалар 21 нче рәсем. Аркалы ишек уемы

8	Манараның интерьерлары: аркалы гөмбәзләр; аркалы уемнар.	 22 нче рәсем. Аркалы гөмбәзләр
9	Аш бүлмәсе интерьерлары: ишек уемнары лучкалы түгәлләнү белән	 23 нче рәсем. Ишек уемнары